

Raadsinformatiebrief

Aan: de leden van de raad
Van: het college
Datum: 5 oktober 2021
Onderwerp: Gedragscode soortbescherming
Doel: ter kennisname/ter informatie
Aanleiding: collegebesluit
Aard informatie: openbaar
Aantal bijlagen: 0

Aanleiding

In de wet Natuurbescherming (Hoofdstuk 3 'Soorten') zijn regels vastgelegd voor de bescherming van plant- en diersoorten en hun leefomgeving (voorheen: Flora en Faunawet). Bij het beheren van de openbare ruimte en bij ruimtelijke ontwikkelingen heeft de gemeente direct te maken met de bescherming van dieren en planten. We willen een zorgvuldige omgang met beschermde soorten zo goed mogelijk waarborgen. Dit willen we effectief, efficiënt en pro-actief doen.

Gedragscode

De Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland (hierna: Stadswerk) heeft in samenspraak met de VNG en diverse deskundigen een 'Gedragscode soortbescherming gemeenten' opgesteld. Doel van deze gedragscode is om op effectieve wijze invulling te geven aan de verplichtingen die volgen uit de Wet natuurbescherming.

Met het vaststellen en naleven van de gedragscode pakt de gemeente een actievere rol bij de bescherming van de soortenrijkdom in de gemeente bij het uitvoeren van beheersmaatregelen en bij kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen of inrichting. Door zich te committeren aan en te handelen naar de gedragscode wordt een zorgvuldige omgang met beschermde planten en dieren gewaarborgd. Hierdoor is het niet langer nodig om voor bepaalde werkzaamheden een formele ontheffingsprocedure te doorlopen.

De gedragscode kan pas worden gebruikt als wij deze van toepassing hebben verklaard en dat hebben wij vandaag besloten.

Informatie

In de gedragscode zijn zowel gedragsregels opgenomen voor 'Bestendig Beheer en Onderhoud' als voor 'Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting'.

De nieuwe gedragscode is opgesteld onder de Wet natuurbescherming. Deze is 'Omgevingswet-proof' en is beschikbaar gesteld voor alle Nederlandse gemeenten en bedrijven die voor hen werken. Voor de gemeenten zijn deze gedragscodes een welkome steun bij het beter onder controle krijgen van de soortenbescherming.

Om de gedragscode goed te implementeren is het bijbehorende handboek aangeschaft. Het zal nodig zijn om hiervoor een ecologisch adviseur in te huren; met de buitendienst moet een aantal werkprotocollen worden geschreven en er is een presentatie nodig voor de betrokken clusters over de gedragscode soortbescherming.

Het van toepassing verklaren van de gedragscode draagt niet alleen bij aan de actieve bescherming van beschermde dieren en planten, maar zorgt er ook voor dat we efficiënter invulling kunnen geven aan de verplichtingen die volgen uit de Wet natuurbescherming.

De gemeente Heusden wil een zorgvuldige omgang met beschermde soorten waarborgen

Bij het beheren van de openbare ruimte en bij ruimtelijke ontwikkelingen heeft de gemeente direct te maken met de bescherming van dieren en planten. Dit moeten we correct doen. De gedragscode geeft ons goede handvaten.

We werken aantoonbaar volgens de Wet natuurbescherming

Bij calamiteiten of bij vragen van de Omgevingsdienst Brabant Noord (de controlerende instantie op het gebied van de Wet natuurbescherming) kan eenvoudig worden aangetoond dat de gemeente zich aan de wetgeving houdt. Binnen de Wet natuurbescherming is aantoonbaarheid het belangrijkste sleutelwoord.

Bedrijven wordt gevraagd deze gedragscode te gebruiken

Vaststelling van de gedragscode biedt ook de mogelijkheid om duidelijkheid te creëren voor de bedrijven die werken uitvoeren voor de gemeente. De gedragscode zal aan hen worden meegegeven. Veel bedrijven zijn bekend met gedragscodes. Zo heeft ook het waterschap een gedragscode Flora Fauna. Het schept duidelijkheid over de praktische eisen die worden gesteld in het kader van de Wet natuurbescherming.

De gemeente Heusden kan efficiënter werken en zal minder ontheffingen hoeven aanvragen

Om werkzaamheden die flora of fauna verstoren te mogen uitvoeren, moet een ontheffing zijn verleend of moet er worden gewerkt volgens een (door het bevoegd gezag) goedgekeurde gedragscode. Het voordeel van de gedragscode is dat er voor doorlopend dagelijks beheer geen ontheffingen meer noodzakelijk zijn. Bij werkzaamheden op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen is er alleen nog een ontheffing nodig voor zeer zwaar beschermde soorten. Het werken met een gedragscode is dus voor zowel de gemeente als uitvoerende partijen een eenvoudige manier om aan de wet te voldoen. Het is efficiënter en de kosten blijven gelijk.

In de tabel hieronder staat wanneer de gedragscode gebruikt kan worden en wanneer een ontheffing nog verplicht is.

	Beschermde soorten	Zwaar beschermde soorten	Zeer zwaar beschermde soorten	
Doorlopend dagelijks beheer	Algemene vrijstelling	Vrijstelling mits gedragscode	Vrijstelling mits gedragscode	
Ruimtelijke ontwikkelingen	Algemene vrijstelling	Vrijstelling mits gedragscode	Ontheffing noodzakelijk van provincie	

Keuze voor al bestaande gedragscode

Stadswerk is een organisatie die ten doel heeft kennis uit te wisselen tussen Nederlandse gemeenten. Stadswerk heeft een gedragscode opgesteld die door alle gemeenten kan worden gebruikt. Veel gemeenten werken al volgens deze gedragscode. Zelf een gedragscode opstellen of een specifieke gedragscode overnemen van een andere gemeente kost veel tijd en geld, en deze moet opnieuw worden vastgesteld door het ministerie van Economische Zaken. Daarom is besloten om te kiezen voor de gedragscode van Stadswerk. De gedragscode wordt up-to-date gehouden door Stadswerk. Stadswerk verzorgt ook de monitoring en goedkeuring bij het ministerie van Economische Zaken. De gedragscode is recent (3 december 2020) door het ministerie goedgekeurd en is in ieder geval tot eind 2023 geldig.

De gedragscode geldt niet voor particulieren

De gedragscode geldt alleen voor projecten van de gemeente. Particulieren kunnen niet worden verplicht volgens deze gedragscode te werken. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor zorgvuldig handelen en zijn altijd verplicht zich te houden aan de Wet natuurbescherming. De gemeente heeft naar particulieren wel een informatieplicht over de wet bij voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen.

De gedragscode is te vinden op

<https://www.stadswerk.nl/themasenprojecten/waardevolgroen/wetnatuurbescherming/default.aspx>

Bijlage(n): -----